

„EDINOST“
izhaja po trikrat na teden v šestih iz-
dankih ob **torkih, četrtek**
in **sobotah**. Zjutranje izdanje iz-
haja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7.
uri večer. — Obojno izdanje stane:
za jeden mesec . f. — 90, izven Avstrije f. 1.40
za tri mesece . . . 2.60 . . . 4. —
za pol leta . . . 5. — . . . 8. —
za vso leto . . . 10. — . . . 16. —
Na naročbe brez priložene naročnine se
ne jemlje ozir.

Poznamo številke so dobivajo v pro-
dajalnicah tobaka v Trstu po 2 avt.,
izven Trsta po 3 avt. Sobotno večerno
izdanje v Trstu 4 avt., izven Trsta 5 avt.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglasi se računajo po tarifi v potroš; za
naslove z debelimi črkami se plačuje
prostor, kolikor obsega navadnih vrstic.
Poslana, osmeritve in javnenašale, do-
mači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu:
ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora
biti frankovano, ker nefrankovano se ne
sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnine, reklamacije in oglase spro-
jema upravnništvo ulica Molina pic-
colo št. 3, II. nadst. Odpis reklamacije
se pristoje postojno.

„P. edinosti je moč!“

One č. gg. naročnike, kateri se niso
odzvili poštanim plačilnim nalogom za l.
1894. opozarjamo s tem, da jim ustavimo
list, ako ne pošljejo naročnine do 4. maja
t. l. Zajedno prosimo č. gg. naročnike, ki
niso doposlali naročnine za prvo in drugo
četrtletje t. l., da to čim prej storijo. Troški
za naš list so veliki in le redno plačevanje
naročnine nam omogoči vzdrževanje na-
šega prepotrebnega lista.

Uredništvo.

Upravištvo.

Socijalno - demokratična surovost in hinavstvo.

Goli slučaj je nanesel tako, da nam je
prišla v roke jedna številka „Delavca“ od
meseca marca. Ne jezo, ampak iskrenim po-
milovanjem smo položili ta list iz rok, pre-
čitavši v njem članek, iz kojega smo se uve-
rili, kako nizko stoje izvestni „osrečevalci“
delavskega stanu. Tako podlo moglo obre-
kovati in zasramovati le taki ljudje, ki se
nobene stvari na svetu ne boje bolj, nego
treznega razpravljanja in pametnih nasvetov
razsodnih mož. Seveda: njihovo obzorje ne
sega preko slepih in bobnečih fraz, a fraza
se mora raztopiti liki beli sneg na pomla-
danskem solcu, ako posijejo nanjo žarki
— argumentov.

Pomilovanjem smo položili dotično šte-
vilko „Delavca“ iz rok, toda pomilovanje
naše ni veljalo pisaču, ki zmerja jednostavno,
kjer ničesar dokazati ne more, ampak ve-
ljalo je delavskemu stanu, kojemu vsiljujejo
take vrste duševno hrano ter ga odvra-
čajo s trdnih tal realnosti na opolzka tla
praznega sanjarstva. Najhujši sovražnik ljud-
stvu je oni, ki vabljenimi in mamljivimi fra-
zami vzbujajo v njem nade, ki se nikdar uresničiti
ne morejo, ako nečemo, da se vname v člo-
veški družbi vseobčen plamen, ki mora po-
rušiti prepotrebni red ter požgati zadnji sled
plemenitega krščanskega čustvovanja.

Naši čitatelji se morda še spominjajo,
da je gospod Fran Podgornik pred par
mesece v našem listu dokazoval, da bi pra-
vična rešitev narodnega vprašanja močno
povpešila rešitev drugega perečega vpra-
šanja — delavskega vprašanja. Krepki ar-
gumenti je podprl svoje menenje, da je ne-
rešeno narodno vprašanje le na potu rešenju
socijalnega oziroma delavskega vprašanja.
Kako utemeljeno je to menenje g. Podgorni-
ka, kažejo nam dejstva, a dejstva so bila
vsikdar najboljši dokaz. In dejstva nam pra-
vijo, da se je socijalno gibanje veliko krepkeje
razvilo tam, kjer ni narodnega vprašanja
kakor pa tam, kjer se bore različne na-
rodnosti med seboj. V Trstu je n. pr. soci-
jalno gibanje šele v povojih iz tega jedno-
stavnega vzroka, ker žive tu različne narod-
nosti in ker bi jedna narodnost hotela
gospodovati drugim. Tu je torej narodno
vprašanje res na potu razvoju socijalnega

gibanja, oziroma soglasju v stremljenju de-
lavskega stanu po zboljšanju materialnega
položaja. Logika torej — a logika je ne-
izprosná — nas sili do istega zaključka, do
kojega je prišel tudi gosp. Podgornik: da
treba rešiti narodno vprašanje, ako hočemo
povpešiti rešitev socijalnega vprašanja. Ime-
nitni socijalni demokratje pri „Delavcu“ si
pomagajo drugače: oni zaničujejo
držno, kar jim ni po godu! Tako
delajo trmasti otroci, ne pa zaresni možje.
Za njih ni narodnega vprašanja, oni ne po-
znajo veljave verskega čustvovanja za vse
dušno življenje človeštva. S platoniskimi
deklamacijami o „jedinosti“ in puhlimi
brezverskimi frazami hote zavesti trpeči de-
lavski stan — in kdo ne ve, da tistan trpi
resnogo krivice? —, da bi jel žagati vejo,
na kateri sedi tudi on sam kakor vsi drugi
stanovi. Proč z ljubeznijo do svojega rodu,
proč z vero, pogazimo zadnje sled idejal-
nega čustvovanja! — to je začetek in ko-
nez vsej modrosti, ki jo imajo v zalogi v
uredništvu Delavčevem. Čemu se vendar vele-
umi človeštva že toliko let mučijo, da bi našli
pravo pot za rešenje tega najvažnejšega pro-
blema? V uredništvo „Delavčev“ naj gredo in
tam najdejo nezgrešljivi recept nagega — ni-
hilizma: pogine naj, kar nam ni po godu?
Le škoda, da nam ti modrijani niso tudi
povedali, kako hočejo kar čez noč spraviti
raz dnevni red druga vprašanja, zapisana
žarečimi črkami v srca milijonov in milio-
nov duš!! Taki pomisleki seveda ne motijo
izvestnih osrečevalcev „ljudstva“, oni taje
jednostavno, česar si ne žele.

Na tako stališče so se postavili gospodje
pri „Delavcu“ tudi nasproti dokazivanju g.
Podgornika. Temu stališču golega zanikova-
nja je tudi popolnoma primerno, da so na
pošteno in dobro mišljeno besedo odgovorili
— surovostjo. Denimo tudi, da je bil
g. Podgornik na krivi poti se svojimi nazori,
ali to mu mora pripoznati vsakdo, da mu je
bil namen plemeniti in vzvišen, da mu je bila
beseda trezna in da se je pošteno potrudil,
da argumenti dokaže, kar trdi: pripomoči
je hotel, da se po mirnem razpravljanju zbi-
stre nazori o delavskem vprašanju.

Na tako pošteno besedo poštenega
moža smeli bi vendar pričakovati pošte-
nega odgovora! Gg. pri „Delavcu“ so
ukrenili drugače: nanizali so veliko sklad-
nico navadnih psov in žaljivih fraz, da žnjimi
zasujejo, česar niso mogli ovreči. Razžalili bi
gospoda Podgornika, ako bi ga hoteli bra-
niti pred očitanji „fakinskega usiljevanja“,
„nevednosti“, „sleparstva“ itd. itd. Ta gospod
ima med Slovenci mnogo nasprotnikov, ali v
čas istim bodi povedano, da se nijeden med
njimi ni toliko spozabil, da bi temu možu
odrekal osebno poštenje. Tako nepošteno o-
rožje je ostalo prihranjeno slav. „socijalistom“
pri „Delavcu“, ki tujim perjem pokrivajo
svojo — duševno nagoto. To surovost
smo hoteli zabeležiti kot žal-

ničeve prodajalnice človeče. Zapletalo se je
prek Markovega trga sem ter tje, noge so
se mu križale, kakor strele. Nekaj je mrmrljal;
sred trga se je ustavil. Opazil je svojo senco.
„Hoho! Ti—ti—ti—ti si to?“ rekel je
svoje senci. Dober večer, dragi moj alter
ego! Jelde, danes je bilo veselo? Hoho! in
grozno! Danes smo pokazali te—te—temu oho-
lemu zlatarju, kdo je človek! Ali čakaj,
brate, nismo še gotovi. Jok, jok, jok! hoho,
nismo. Dora mora moja biti, dā, moja! De-
lila jo bova — jaz in gospod Stepko. Hi hi,
Stepko je vražji ženskar! Naj ima prvenstvo,
a pobirki bodo naši. Dora mora moja biti:
nismen li rekel, da je bode za groš — naši
bodo pobir—“.

V tem je javil zvon na turnu sv. Marka
zamolklim glasom polnoči.

sten pojav našega javnega živ-
ljenja.

A ti socijalnodemokratiški „voditelji“
niso samo surovi, ampak tudi — hinavci.
Tožijo vam n. pr. o izmozgovanju siro-
mašnih delavcev, sami pa hote živeti ob žu-
ljih istih delavcev. Saj je notoriska istina,
da voditelji nemških socijalistov dobivajo
plače iz blagajne strankine, kakoršnih nimajo
niti ministri po malih državah; da dobi-
vajo uredniki večih listov iz iste blagajne
plače, kakoršne dobivajo pri nas le višji u-
radniki. Tudi v Trstu smo doživeli kričec
vzglede takega socijalnodemokratičnega hinav-
stva. To vam kriče v jedriner proti „bur-
žoaziji“ kot najljutejši nasprotnici siromaš-
nega delavca; a kaj so storili ti voditelji
povodom zadnjih državnozbornskih volitev v
Trstu? Agitovali so kakor zbesneli za moža,
kojega moramo nazvati evetom buržoazije
(meščanstva) tržaškega, da le vržejo pripro-
stega sinu priprostega naroda našega!!!
Hinavci! Tako slepe nbogete delavca! Z
besedami mahajo po „meščanstvu“, v dejanji
pa so se postavili v službo italijanskega
meščanstva proti svojemu lastnemu rodu! Tako
vam v teoriji zamečejo narodno načelo, v
praksi pa smo doživeli, da so se v Trstu po-
stavili pod prapor moža, ki je prvi med pr-
vimi, ko treba zagovarjati italijansko o-
narodno načelo. Nočemo biti toliko mu-
hasti, da bi zasledovali vzroke takemu
postopanju, rečemo pa, da rezultat takemu za-
sledovanju gotovo ne bi bil posebno časten za
izvestne socijalnodemokratiške „voditelje“. Še
jeden vzgled.

V najčnejših barvah vam slikajo ti vo-
ditelji pogubni npliv židovskega kapitalizma,
sami pa stoje v službi istega ži-
dovskega kapitalizma, kar nam naj-
bolje priča dejstvo, da so nedavno temu
poslali iz Berlina na Dunaj
svojim zastopnikom Žida in mili-
jonarja Singerja!!! Kako je navstal ta
čudež? Kako? Vprašajte le slavne „vodi-
telje“ delavskega stanu, ako vam bodo hoteli
odgovoriti — hinavci!

Zaključujemo! Delavski stan trpi v res-
nici, njega „voditelji“ pa se dobro rede ob
deklamovanju o teh krivicah. Zato pa ti po-
slednji črte iz vse svoje duše vsakogar, ki
bi se hotel nekoliko približati se svetilnici,
da razsvetli grdo zlorabo, koje žrtva so —
delavci.

Politiške vesti.

Državni zbor. Minole sobote vsprejela
je poslanska zbornica š. 100 prenosne dav-
kov. Finančni minister Plener je pritrldil
predlogu posl. Funkeja o obdačevanju
hranilnic in sicer tako, da se hranilnicam do
10.000 gold. čistega prihoda odmeri davek
po 3 od sto, od 10 do 100.000 po 5 od sto,
do 200.000 po 7 in pol od sto in pri čistem
prihodu nad to svoto po 10 od sto. Ta

„A kaj se ti, sveti dolgolin, mešaš v
v naše posle?“ obrnil se je brivec proti turnu.
„Bim, bam, bum! to je vsa tvoja modrost.
Ne srdi me, dolgonja, ne srdi! zagrozil se je
Čokolin pestjo turnu, „ker—ker—ker se raz-
ločiva. Tudi tako“, jel je šepetati svoji senci,
„moramo iz Zagreba, kajti Radak — ta pre-
kleti Radak — vrag ga vzel! Moramo, ker
smo — Turki. Ali št! Da nas ne izda sv.
Marko, da on za to ne ve! Hi, hi, hi, hi!“
zakrohotal se je Grga. „No, sedaj še ne!
še ne! Dora mora biti mo—ja—ja, moja!
Pobirkaka — dā, pobirkati. La—lahko noč,
brate! Lahko noč! poklonil se je brivec
svoje senci in odplel v svoj štacunčič.

VIII.

Kakor zelen venec vije se velika okirka
gora, polna lepote, polna divote po zemlji

predlog je vsprejela tudi zbornica. V tej
seji je poslanec Herold utemeljeval predlog
posl. Sokola, naj se razveljavijo znani ukazi
namestnika českega o gojenju avstrijskega pa-
trijotizma in verske in narodne strpljivosti v
šolah. Dr. Herold je naglašal, da se z reče-
nimi naredbami šola zlorablja za demonsra-
cije v prilog zistemu, ki je že davno odgo-
spodaril na Českem. Govornik je še posebej
apostrofiral Nemce, naj glasujejo za nujnost
predloga Sokolovega, kajti utegne priti čas,
ko bodo oni stali v opoziciji. Narod česki
gotovo ne žrtvuje svoje mladine takemu
zgrešenemu zistemu. Minister Madejski je
jako razsežno branil omenjene naredbe. V
razpravo je posegel tudi grof Hohenwart
naglasivši, da je dokazana kompetenca na-
mestništva za izdanje onih naredb. Govornik
je izjavil v imenu vse večine, da bode ista
glasovala proti nujnosti predloga poslance
Sokola, kar se je tudi res zgodilo. Za nuj-
nost so glasovali Mladočehi in skrajna le-
vica. — Slednjič je v istej seji interpeloval
posl. Zaleski, kaj misli storiti naša vlada,
da nemška vlada razveljavi svojo neosno-
vano prepoved uvažanja govodi iz Galicije
ter da bode ta poslednja vlada v bodoče
spolnjevala dogovor o kugi.

Ulični napisi v Ljubljani. Dne 8.
maja bode razpravljalo upravno sodišče o
pritožbi občinskega sveta ljubljanskega zoper
prepoved deželnega odbora kranjskega glede
samostlovenskih uličnih napisov v Ljubljani.
Na to razsodbo smo jako radovedni, ker
bode ista velike načelne važnosti.

Različne vesti.

Narodni shod v Dekanih. O veselici, ki
jo je priredila dekanska čitalnica istega dne
povodom svoje petindvajsetletnice, prinašamo
poročilo na drugem mestu. Po Besedi spre-
mila je g. poslanca Spiničiča in druge go-
spode, ki so bili žnjim, do izven vasi velika
množica, z zastavo in godbo na čelu. Mnogi
so pa svetili, ker je bila noč temna. To vam
je bilo radostno vsklikanje: živio Spiničič,
živela Istra, živeli Slovenci! Ob stolotoku
poslovala se je množica od svojega — ljub-
ljence med sviranjem godbe in vseobčnem
stiskanjem rok. Lahko rečemo, da teli pri-
srčnega razmerja med volilei in njih zastop-
nikom je najti malokje drugje, kakoršno je
vladalo vsikdar med Spiničičem in onimi, ki
so mu skozi toliko let poverjali svoje zau-
panje. G. posl. Spiničič se je sicer poslovil
od volilnega okraja koperskega, ali tamošnje
prebivalstvo bōdi uverjeno, da ta plemeniti
mož nikdar ne pozabi tolike dokaze prave
slovenske ljubezni ter da bode isto ljubeznijo
in isto vztrajnostjo — kakor doslej — delo-
val zločno z drugimi našimi poslanci za ko-
risti in potrebe okraja koperskega in našega
ljudstva sploh. V znamenju te medsebojne
ljubezni napočiti nam mora prej ali slej zora
milojših dni! Slava zavednemu ljudstvu okraja
koperskega!

Hrvaškeje. Doline in vrhovi, gozd in polje
vste se čarokrasno drugi za drugim, nizajo
se skladno kakor ogromni valovi pravečnega
morja, da se oko navdušeno čudi nad veli-
čanstvom prirode. A pogleda li oko globo-
keje v planinsko krasoto, duša ti planiti,
srce tone v milobi in nehotice vzklikanje ti
usta: „Lepa si, divna si, o majka naša, o
zemlja Hrvaška! Ali te je svetovna sila ho-
tela podariti zemlji v spomin na zlati vek,
ali te je divotno okrasila, da nam bodeš
časa zlahtnih kamenov, da vanjo padajo v
burnih časih krvave solze tvojih sinov. Ali
čemu iskati razlog tvoje lepote? Da si krasna,
kaže nam oko, da te ljubimo, bje nam src,
ker v tebi roditi se, a tebe ne ljubiti, bi bi
greh pred Bogom!

(Datje prih.)

PODLISTEK.

Zlatarjevo zlato.

Zgodovinska pripoved XVI. veka.

Spisal A. Šenoa.

VII.

Gostje so se razšli povešenimi glavami;
le Čokolin odšel je s ščepetelnikom, da pro-
slavita pri Evici zmago svojo. Pozneje pri-
nesli so tudi Magdo brez zavesti domov.
Dora jej je stregla. Že se je mračilo; tiho bilo
je kakor v grobu; le iz Krupičeve hiše čuli
so se zdihlji: „Majka božja, zakaj sem se
sirota rodila na svet!“

Bile je blizu polnoči. Po Markovem trgu
sijala je jasna mesečina. Nikjer ni duše, nikjer
ni glaska. Naenkrat zaletelo se je iz Safr-

Mestni svet tržaški. Seja minole sobote bila je zanimiva vsaj v tem, da je nasproti znani „fakinaži na galeriji“, katera naravnost terorizuje naše patres patriae, zgubil potrpljenje celo potrpežljivi, za vse „liberalne“ pojave jako občutni gosp. župan dr. Pitteri. Rekli smo, da je bila ta seja „zanimiva“, toda boljše je, ako jo uvrstimo med one značilne pojave tržaških odnosov, kjer sisoje nasproti skrajni iredentizem in protiaustrijski duh z jedne in pa umetno prikrievanje tega čustvovanja in pa prisiljena lojalnost z druge strani. Naš ilustrissimo signor podestà je menda uvidel, da bi trpela sedanja večina občinskega zastopa tržaškega na svojem kreditu kot zastop mesta, ki se samozavestno nazivlja „la città fedelissima“, ako trpi glava občinske pokrajine protiaustrijske demonstracije somišljenikov na galeriji, ko gre za „lojalnost“ laškega življa tržaškega, „dokazanega“ povodom poslednjega vsprejema in pogoščanja raznih avstrijskih parlamentarcev. Bojimo se pa, da je bila ta energija gosp. župana Ferdinanda Pitterija nasproti ljubemu občinstvu na galeriji mestnega sveta le nekaj pojav „en passant“, ki nikakor ni porušil simpatij, obstoječih med „liberalno“ večino našega občinskega zastopstva in pa nje gojemci na galeriji. Popoloma smo osvedočeni, da naš „illustrissimo“ ne pokaže jednake „energije“ o prihodnji priliki, ko bode „občinstvo“ na galeriji po starodavni svoji navadi — saj ima že XX. vekov „di civiltà latina“ za seboj — zasramovalo zastopnike slovenske okolice tržaške. O takih prilikah se naš „illustrissimo“ ne grozi galeriji, ampak takrat ima „orecchie da mercante“, ne čuje in menda tudi ne vidi ničesar. To so naše misli, ki se nam valjujejo vsled gnusne, protiaustrijske demonstracije, kojo je vprizorila druhal na galeriji v seji mestnega sveta tržaškega minolo soboto zvečer. In baš tako bode mislil in razmotrival vsak, ki le količaj pozna — lojalnost tržaških laških kolovodij.

Seja je predsedoval župan dr. Pitteri prisotnih je bilo 36 svetovalcev. Po odobrenju zapisnika VI. seje prečitali so pismo voditelja tržaškega meteorološkega observatorija, dr. Antona, v katerem se isti zahvaljuje na sklepu mestnega sveta izza poslednje seje gleda na ta znanstveni zavod ter priporoča kot najprikladnejši kraj, kjer naj bi se zgradil novi observatorij, zemljišče, kjer je nekda stala utrdba „sv. Vida“. Glede tega zemljišča pa se dandanes vleče pravda, kajti c. kr. črvar je reklamuje kot svojo last, občina tržaška pa trdi, da je ona lastnica dotične zemlje. Župan je izjavil, da se bode magistrat oziral na priporočilo dr. Antona. — Svetovalec dr. Piccoli je interpeloval o vpeljavi kurjave s plinom v občinskih poslopih, potem je pričela razprava o točkah dnevnega reda.

Sklep o načrtu za vodovod, ki ga je opisal inženir Grablovitz, odložil se je do tlej, dokler ne pride v Trst pismeno menenje o vodorodnih načrtih inženirjev Barazerja in Ducatija, katero menenje izjavita za Trst merodajne strokovnjaka z onkraj velike luže, gg. inženirja Palladini in Salmoiraghi. To „odločilno menenje“ je menda do danes že došlo v Trst. — Potem je zbor dovolil, da se prenese preostali kredit 358 gld. za potrebna dela v občinskem gimnaziju na bilanco za 1895. leto. — Točke 4 do 6, „predlogi šolskega odseka“ (glej št. 51. „Edinosti“, izdanje za soboto 27. t. m. Ur.) vsprejel je zbor brez razprave. (Učiteljem in učiteljicam I. plač. razr. na šolah na deželi povisa se plača za 50 gld. na leto, t. j. učiteljem od 650 na 700 gld. in učiteljicam od 550 na 600 gld. na leto. Za dobavo še potrebne oprave za šolo v Rojani je dovolil zbor izredni kredit 1270 gld.)

Na to je tajnik dr. Boccardi prečital katko poročilo, s katerim se zahteva odobrenje točka 1190 gld. 60 nč. za veselico pri „Loven“ dne 9. t. m., prirejeno na čast članom avstrijskega parlamenta. Med čitanjem so sim ter tje žvižgali „patrijoti“ na galeriji, kajti ta denar se je potrosil za avstrijske parlamentarce, med katerimi so bili, horrible dictu, celo nekateri antisemitje in „odkriti sovražniki laštva tržaškega“, kakor je bil to že v prejšnji seji zatrdil g. svetovalec dr. Canbon. Pomislino pa še, da so se dotični „sovražniki Lahov“ in antisemitje družili s slovenskimi po-

slanci, potem gotovo razumimo ogorčenost onih tržaških lojalnih src, ki so nadahnjeni s prisilnim čustvom — patrijotizma za „regno vicino“. Naš „illustrissimo“ pa je rešil tudi v tem kritičnem trenutku občeznano lojalnost laškega življa tržaškega. Žvižganje in ropotanje na galeriji je pomiril, zagrmel: „Invito i soliti ragazzi della galleria a starsene tranquilli!“ (Pozivam obične otroke na galeriji, da mirujejo!), zagrozeč zajedno, da ukaže galerijo izprazniti, ako ne miruje. Gosp. župan smatra torej ponašanje več ali manj bradatih „otrók“ na galeriji kot jednostavno otročje, po našem menenju pa takó vedenje ni več otroško, ampak premišljeno, protiaustrijsko demonstrovanje. Da imamo popolnoma prav z našo trditvijo, mogli so dokazati gosp. županu ogorčeni vsklici nekaterih avstrijskih čutečih svetovalcev, klici „Fuori! Fuori!“, s katerimi so dotični svetovalci dali županu nehoté — zasluženo lekcijo. Zbor je odobril troške z znatno večino glasov, na kar je galerija zopet žvižgala, zopet ropotala. Gospod župan je svoje „ragazzi“ zopet posvaril, ni pa izvršil svoje grožnje, ni ukazal potirati jih iz dvorane!

Zbor je potem odobril predlog, da se postelje v bolnišnici pri Sv. Mariji Magdaleni vstejejo v normalno dotacijo mestne bolnišnice in dovolil kredit 8193 gld. 51 nč. za popolnitev oprave, potrebne za 100 novih postelj v mestni bolnišnici. — Vsled interpelacije dr. Cambona je sklenil mestni svet naročiti zdravstvenemu odseku, da stavi konkretne predloge za razširjenje kirurškega oddelka mestne bolnišnice in konečno dovolil kredit 7758 gld. za proračunski točki „Dobrotvorstvo“ in „Lokalna policija“. Ob 8 1/2 uri je župan zaključil sejo.

Pomoč Ljubljani. Minister za notranje stvari markiz Bacquechem pripeljal se je minolo soboto zjutraj z Dunaja v Ljubljano. Minister si je natančno ogledal vse mesto, obiskal je vsa javna in jako mnogo privatnih poslopij ter izjavil opetovano, da niti ni mislil, da je potres provzročil toliko škodo. Po končanem ogledavanju je minister vsprejel deputacijo občinskega sveta: župana Grassellija, podžupana dr. Bleiweisa in dež. poslanca Hribarja. Deputacija se je ministru zahvalila za velikodušno pomoč, katero je vlada naklonila Ljubljani in zajedno prosila pravizdatne državne pomoči. Minister je zatrdil, da se je sam prepričal, kako potrebna je izdatna državna pomoč ter opozoril na sočutje, ki je vzbudila ta katastrofa v poslanski in gospodski zbornici. Z opoludanskim vlakom se je minister vrnil na Dunaj.

Meščanski pomožni odbor 22 članov, katerim je na čelu dr. Račič, izdal je svoj oklic, v katerem naglašja, da naj utihne vsak prepir, preneha vsaka razlika, kajti treba je jedinstvi vseh, da se dvigne nova Ljubljana iz razvalin.

Milodari prihajajo bedni Ljubljani od vseh strani tako izdatno, da nam prostor našega lista niti ne dovoli, da bi le navedli izdatnejše svote.

Darovi tržaških Slovanov za Ljubljano. V Barkovljah sta darovala gg. Lorenc Gombač 20 kron — st. Blaž Brišek 1 „ — „ „Gospodarsko društvo“ v Škednju 100 „ — „ Gosp. Fran Kalister v Trstu 4000 „ — „ S za izkazanimi 2389 kron 70 st. Skupno 6570 kron 70 st.

Časnikarska neumnost. Med nemškimi listi v „rajhu“, je liberalna „Kölnische Ztg.“ na glasu, da je vedno v vseh stvareh jako dobro informovana, kakor se to sploh misli o vseh židovskih listih. Čujte sedaj „informacijo“, ki jo je dobila „Kölnische Ztg.“ povodom znanega atentata na Hentzijskega spomenik v Budimpešti. Ta v nekih krogih zares merodajni list priobčil je namreč z ozidrom na omenjeni atentat dne 10 t. m. tole brzojavko iz Budimpešte: „Hišni posestniki v obližju Hentzijskega spomenika uložili so prošnjo, da se odstrani ta spomenik, ker so prebivalci teh hiš vznemirjeni“. Vsak se mora vprašati, prebravši to brzojavno poročilo: Kdo pa so lastniki dotičnih hiš v obližju Hentzijskega spomenika? Na to jako umestno vprašanje moramo prav lahko odgovoriti. Hišni posestniki na trgu v obližju Hen-

ztijskega spomenika so: 1.) Ogerski ministrijski predsednik baron Banffy; 2.) minister za deželno obrambo baron Fejervary; 3.) Nj. ces. in kr. vis. nadvojvoda Josip in 4.) nihče drugi, nego — Nj. Vel. kralj Ogrski Fran Josip I. Torej ti štirje hišni posestniki so vložili prošnjo, da se odstrani Hentzijskega spomenik ??? No, menda nihče na širokem svetu ne veruje tega, le nemški modrijani pri „Kölnische Ztg.“ pripovedujejo zaresnim obrazom take neumnosti!!

Za novo justično palačo v Trstu. Minoli četrtak je došel z Dunaja v Trst odposlanik justičnega ministerstva, stavbeni svetovalec Božidar Hüdl, da vodi potrebne korake za zgradbo nove justične palače v Trstu. Pogajanja z ministerijalnim odposlancem in pa županstvom so menda že pričela.

Petindvajsetletnica čitalnice v Dekanah. Prejeli smo nastopni dopis: „Edinost“ je že natančno sporočila o shodu volilcev, vršivšem se tu dne 21. t. m., sedaj pa dovolite še kratek dodatek o vsprejemu naših dñnih poslancev Spinčiča in Flego in pa o vršitvi veselice, prirejene po naši čitalnici o petindvajsetletnici nje obstanka.

Da bode vsprejem poslancev tem veličastnejši, priredil je čitalniški odbor 2 slavoloka, jednega ob uhodu v vas, drugega sredi vasi. Slavoloka sta bila okinčana zastavami. Na prvem slavoloku je bilo čitati: „Srčen pozdrav“, na drugem: „Živeli!“ — pred uhodom v čitalniško dvorano pa je bil napis: „Dobro došli!“ Istotako je bila okinčana dvorana, v kateri se je vršil shod, zastavami in trobarvnimi trakovi.

Ob določeni uri zbralo se je ljudstvo pri prvem slavoloku. Ljudstvu na čelu so bili: načelnik Mahnič, mnogi gospodje duhovniki, došli iz bližnjih krajev, čitalniški odbor z zastavo in godbeno društvo „Istra“. Kako pri srčno je bilo tu pozdravljanje, ste že sporočili v svojem listu.

Po dovršenem shodu se je pričela veselica v proslavo petindvajsetletnice obstanka naše čitalnice. Veselica se je sponesla povsem polvoljno. Vse pevske točke proizvele so se častno, igra pa je vzbujala mnogo smeha in zabave. Iznenadila pa nas je deklacija Obad Antonija se svojo deklamacijo. Nastopila je pogumno ter naglašala vsako besedo toli nevstrašno, da res ni bilo boljšega pričakovati od tako mladega dekleta. Med igralci zaslužijo posebno pohvalo Josip Tožkan, Anton Glavina in Amalija Lampe. — Pohvalno moramo omenjati tudi tukajšnje godbeno društvo „Istra“, ki je izborno rešilo svojo nalogo.

Odbor čitalnice se zahvaljuje najiskrenejše vsem gospodom, ki so blagohotno pripomogli v pokritje stroškov: darovali so gg. župan Josip Mahnič iz občinske blagajne 15 gld., dež. poslanec Spinčič 3 gld., dež. posl. Fran Flego 3 gld., dekan Kompare 1 krono, župnik Knavs 1 krono. Gosp. županu Mahniču izrekamo še posebno hvalo, da je z občinskimi svetovalci vred pristopil našemu društvu ter tako podal lep vzgled svojim občinarjem.

ODBOR.

Policijsko. Vodja polic. komisarijata v ulici Scussa, višji komisar g. Bacher je po noči na minolo nedeljo osobno aretoval 33 letnega hlapca Ivana Komarja, službujočega na kampanji Renner na Vrdeh. G. komisar je baje nabral z neumnim zasledovanjem takó težkih snovij, ki opravičujejo sum, da je Komar dne 12. avgusta min. l. iz maščevanja umoril An. Hrovatin na uje stanovanju v ulici S. Cilino pri sv. Ivanu. Te snovi določile so omenjenega komisarja, da je Komarja aretoval na njegovem stanovanju. — Alojzij Viezzi, vrtnar na kampanji št. 121 v ulici Rossetti, prijavil je policiji, da so mu neznan tatovi ukradli po noči 19 različnih rastlin. — 29letnega težaka J. Vrtavca iz Lokve so zaprli, ker se je vrnil v Trst, dasi je bil že izgnan od tu. — Zaradi prosjačenja so zaprli 32letnega postopača Ivana Ukmarija iz Sežane, 66letnega težaka Ivana Kostamaja iz Celja, 72letnega brezposelnega Jurija Krajcarja iz Moravske in 80letnega Kajetana Romana iz Buj.

Koledar. Danes (30.) Katarina Sienska, devica; Marijan, muč. — Jutri (1. maja): Filip in Jakob, apostola. — Mlaj. — Solnce izide ob 4. uri 57 min., zatoni ob 7. uri. — Toplota včeraj: ob 7. uri zjutraj 14.5 stop., ob 2 pop. 20 stop. C.

Loterijske številke, izžrebane 27. t. m.	
Trst	44, 66, 61, 85, 17.
Line	11, 86, 40, 25, 54.
Budimpešta	58, 32, 80, 48, 85.

Najnovejše vesti.

Dunaj 28. Danes predpoludne so ob navzočnosti cesarja, duhovščine, ministrov in župana slovesno blagoslovili baziliko srca Jezusovega v II. okraju, sezidano po stavbeni družbi za gradnjo cerkve srca Jezusovega.

Dunaj 28. Vojni naredbeni list javlja: Nadvojvoda Fran Salvator je imenovan podpolkovnikom v 15. dragonskem polku, F. M. Ll. Uexkühl-Hyllebrand generalom konjstva, F. M. Ll. Anton Galgotzy feldzeugmajstrom. Nadalje so imenovani: 17 feldmarsallajtenantov, 19 generalmajorjev, 29 polkovnikov, 101 podpolkovnik in 148 majorjev.

Dunaj. Dunajski pomožni odbor je nabral dosedaj za Ljubljane 32.000 goldinarjev.

Dunaj. (Poslanska zbornica.) Finančni minister dr. Piener je predložil zakonski načrt, s kojim se odpravljajo deleži pri ovdah ob prestopkih proti dohodarstveni postavi. Naučni minister Madejski je odgovoril na interpelacijo posl. Spinčiča o šolskih odnosajih v Lovranu tako, da je bilo v zakonu utemeljeno razširjenje italijanskega oddelka na narodni šoli v Lovranu. Minister ne more torej odrediti nadaljnjih preiskovanj, pri čemer pa ni izključeno, da se razširi tudi hrvatski oddelek, ako bodo zahtevali šolski odnosaji in ako naprosijo za to interesi.

Trgovinske brzojavke.

Budimpešta. Pšenica za jesen 7.24—7.26 Pšenica za pomlad 1895 7.15 do 7.20 — Oves za jesen 6.11—6.13 RA za pomlad 5.95—6. — Koruza za maj-juni — — — — — za juli-avgust 6.93—6.95 Pšenica nova od 78 kil. f. 7.30—7.35 od 79 kil. f. 7.35—7.40 od 80 kil. f. 7.40—7.55 od 81 kil. f. 7.45—7.50 od 82 kil. for. 7.50—7.55. Ječmen 6.05—6.10; proso 6.20—6.30. ri nova 5.85—6. — Pšenica srednje povpraševanje. Prodaja 30000 met. stot. trg mirnoje. Vreme: dež. **Praga.** Nerallinirani sladkor za april f. 12.60 nova letina 12.95. **Praga.** Centrifugal novi, postavljen v Trst in s carino vred, odposiljatev precej f. 28 —28.25. April sept. f. 28.50—28.75 Concessé 29. — — —. Četvorni 30—. V glavah (sodihi) 30.25 **Havre.** Kava Santos good average za april 92.—, za juli 92.25. **Hamburg.** Santos good average za maj 76.75 september 75.50 december 77.25.

Dunajska borza 28. aprila 1895

	danes	predvčeraj
Državni dolg v papirju	101.30	101.45
„ „ v srebru	101.25	101.40
Avstrijska renta v zlatu	123.60	123.80
„ „ v kronah	101.45	101.55
Kreditne akcije	389.—	396.10
London 10 lat.	122.25	122.20
Napoleoni	9.08	9.09
20 mark	11.94	11.93
100 italj. lir	45.90	49.95

Br. 1619

Razglas.

Vsled odloka c. kr. okrajnega glavarstva v Voloskem z dne 13 novembra 1894 št. 10130 vršila se bo pri tem občinskem glavarstvu dne 14 maja 1895 ob 10. predpoludne javna dražba proti znižani ceni od gld: 2750, za popravo župne cerkve v Brezovici.

Sprejemale se bodo tudi pismene ponudbe, previdene kolekom od 50 kr., katere morajo biti uložene pri podpisaneu v dan pred dražbo,

Toliko nstmene kakor pismene ponudbe previdene morajo biti z varščino 10%, proračunjene cene.

Stavbeni in dražbeni pogoji, načrti in proračun so na ogled ob uradnih urah pri tem občinskem uradu.

Občinsko glavarstvo v Materiji, dne 20. aprila 1895.

Občinski glavar:

Kastelic.

Izvrstno c. kr. isk. priv.

Škopilnice proti peronospori inženirja Živica,

katero se s splei- ne uvedle valed njih preprostosti, trpežnosti, lahke uporabe za vsake rejo trt itd. pre- dajejo, dasi so mnoge zboljšane, vendar po desodanjih nizkih cenah.

Živic i družb. v Trstu

Conike odposiljaje na zahtevanje franko.

Na vsa c. kr. poštno urade pošiljajo popolne škopilnice franko, proti povzstvu 10 gld.

Izdoljujejo tudi stroje za prae- nje z žveplom, neprestane delu- joče stiskalnice itd.